

Stabilizace tokugawského režimu (1635-1710)

Dvůr, knížectví + administrativa

Obchod

Ekologie

Uzavření země

- literatura – 文献
- *Dějiny Japonska*, Reischauer, Craig, s 87-90, 92-100
- Boháčková / Winkelhöferová, *Vějíř a meč*, různě
- *A History of Japan, Second Ed.*, Conrad Totman, s 236-51
- *Early Modern Japan*, Conrad Totman, Part Three, 101-84
- *The Making of Modern Japan*, Marius Jansen, s 60-62, 97-158
- *A Modern History of Japan*, Andrew Gordon, s 20-33

- Vztahy s císařským dvorem

- výchozí postoj - bakufu vlastník půdy
- 1613 *Zákoník dvorské šlechty*
  - 1 každý se věnuje učenosti podle své tradice,
  - 2 kdo se proviní proti protokolu , vyhnanství,
  - 3 vykonávat strážní službu v paláci dnem i nocí,
  - 4 nepohybovat se bezcílně po městě,
  - 5 nezaměstnávat gamblery a ty, kdo se nevhodně chovají.
- 1615 *Zákoník pro císařský dvůr a dvorskou šlechtu*
  - 17 článků
  - zákaz přímých kontaktů s vojenskou šlechtou
  - císař symbol, učenost
- oficiální cesty císaře neuznány, državy šlechty značně omezeny ...
- Kjóto šošidai, „místodržitel“
  - kontrola dvora a západních knížat

- Knížectví – han 藩

- samurajové závislí, sestěhováni do podhradních měst (urbanizováni), postupná byrokratizace
- systém důchodů
- v zásadě široká autonomie, pokud „následuje příkladu Eda“
- skutečná „moc“ > výběr daní, ale i pomoc při pohromách

- kategorie

velikost	koku (v T)	1614	1732
velká	nad 200	26	20
střední	50-200	48	78
malá	pod 50	117	161

- vznik do / po 1580...
- schválení dědice, pokud adoptován

- Vztah k ideologiím
- křesťanství
  - 1597 Hidejošioho zásah („26 svatých mučedníků“)
  - 1612 zákaz šíření na přímých državách
  - 1613 ... po celé zemi
  - 1622 poprava 55 misionářů / věřících v Nagasaki
    - „Martyrium éry Genna“
  - 1637 povstání v Šimabaře :
    - feudální útlak (Macukura a Terasawa)
    - proti sobě asi 30T rolníků a 120T samurajů
  - efumi (úkon), fumie (artefakt)
    - cca až od 1629
  - postupně praktiky kontroly *šúmon no aratame* 宗門改
    - systém plošné kontroly obyv., matriky, příslušné kláštery
    - pův. od 1612, v hanech od 1664
    - zrušen až 1873

- zákaz:
  - křesťanství, sekta Ikkó, Ničirenovy směry (Fudžu fuse)
  - otázka autority, podřízenosti
- buddhismus a ostatní
  - systém registračních klášterů (tera uke 寺請け制)
  - každý věřící - „příslušný klášter“ (檀那寺)
  - dotvoření hierarchické organizace klášterů
- povoleny šintó, onmjódó, šugendó
  - jamabuši - nemoce + psychika
  - svatyně - bohatá úroda
  - geomanti (onmjódži) - jména, stavba domu
  - slepí a potulní mniši

1. Od vojenské k administrativní vládě

- Tokugawa Hidetada (徳川秀忠, 1579-1632)
  - likvidace Hidejoriho v Ósace 1614 a 1615
  - základní snaha upevnit bakufu, již 1623 odstoup Iemicuovi, ale faktickou vládu
- šógun Iemicu (家光, 1604-51)
  - 2. syn Hidetady, nástup v 19 letech
  - mladíček proti zkušeným polním velitelům
  - promyšlená personální politika
  - **dokončení bkf struktury**, základ „politické rutiny“
    - pořádek a finance z držav
    - Edo a potulné samurajské gangy
  - 1635 *Zákoník vojenské šlechty* + sankin kótai
  - 3 návštěvy Kjóta, 1634 s 300 000 vojskem
  - 9 návštěv v Nikkó > hluboká úcta k Iejasuovi, přestavba do dnešní podoby
  - hladomor Kan´ei (1630-41)
    - distribuční mechanismy pro města?
    - politika ekonom. soběstačnosti občin

- šógun Iecuna (家綱 ,1641-80)
  - 1. dítě-šógun, syn Iemicua
  - rozpor mezi vnějším klidem a vnitřním napětím
  - vláda zkušených rádčů
    - do 1662 tairó Sakai Tadakacu
    - Hotta Masamori - džunši
  - 1651 povstání Jui Šósecu
    - sociální otázka róninů
    - zmírnění politiky adopce vůči knížatům
  - administrativa
    - tajní křesťané (1657 Nagasaki, 1660 Kumamoto, S od Nagoje !!!) > registrace obyvatel
    - 1657 velký požár Meireki
  - od 1666 úplatný tairó Sakai Tadakijo, úpadek admini schopností bakufu
  - Hotta Masatoši prosadil Cunajošiho

2. Ekonomické změny

- růst populace
  - 1600 snad 12/18 M, 1720 sčítání > 31 M
- růst zemědělných výnosů
- rozvoj měst a obchodu
  - postupná integrace
  - postupný vznik národního trhu, růst zejména Edo a Ósaka
  - postupný nezadržitelný růst významu obchodníků
- zemědělství
  - růst produkce
    - nová půda a přeměna 田畑 na 水田
    - velká irigační díla
    - nové nástroje, lepší orba + mlácení, čerpání vody, hnojiva
  - výrazný rozvoj tržních plodin
- těžba kamene
- doly
- stavební řezivo

- rozvoj měst a dopravy

- podhradní města

- bourání hradů + urbanizace samurajů → růst městské populace
    - růst příjmů knížat, propojenost obchodníků s venkovem
    - lokální politicko-ekonm. centra (daně)
    - rozvoj místních trhů (růst sortimentu, služeb)
    - trend - národní integrace

Edo	30T – 1590	500T – 1657	1M – 1720
Ósaka	200T – 1610	360T – 1700	500 – 1780
Kjóto		400T – 1650	350T – 1700

- údržba komunikací + poštovní stanice *šukueki*
    - *irideppó to deonna*
    - 1660-1700 vznik Higaši mawari a Nišimawari

- organizace obchodu
  - počátek 17C
    - integrace zásobování, administrativy, obchodu, dopravy + skladů
  - od 1630s
    - bez ZO, zlepšení suchozemské dopravy, růst konkurence
  - → uspokojování potřeb městs. populace
    - velkoobchodníci, do *nakama*
    - cíl - ovládnout oblast
  - knížata od 17C politiku *rakuiči* - relativně úspěšně
    - ale potřeby buši = regulace trhu?
    - garance kvality - opět propojování vrchnosti s podnikateli
  - konec 17C
    - ekonomika s celonárod. rysy
    - dobrá komunikační síť
    - stabilizované dodavatelsko-odběrat. vztahy

3. Ekologické změny

- nové trendy
  - změny organizace života na vesnici
  - udržení růstu ve městech
  - provázanost všech vlivů
- nutnost udržovat zásoby a zdroje
  - bez znečištění,
  - míra využití zdrojů relat. stabilní
  - recyklace, ALE
- plenění zdrojů, narušení reprodukční schopnosti biosystémů
  - Au, Ag
  - půda
  - → regulační přístupy vlády + kultura nahrazování

4. Uzavření země

- **vztahy s Koreou**
  - Hidejoši popřel, styky obnoveny,
  - poselstva, od 1607
  - pouze s Koreou „oficiální styky“
- **ZO - důležitější, mnohostrannější**
  - kvetoucí, i Japonci usazeni v klíčových přístavech DV
  - systém certifikátů *šuin*
  - zejm. Portugalci, prakticky monopol
  - vývoz > drahé kovy, Cu, Ag, Fe, S, kafr, rýže, laky, řemeslné výrobky
  - dovoz > luxusní zboží : žraločí kůže, jelenice, barviva, hedvábné látky, bavlna, vonná dřeva, Pb, Sn

- **Iejasuova politika**

- prioritou obnovení styků s Koreou
- problém portugalský monopol
  - Španělé > lodní tesaře + navigace
  - Angličané > W. Adams na Liefde, od 1613 na Hiradu, ale VB 1623 sama končí
- od 1609 Holanďané
  - na Hiradu faktorie
- až do 1630 relativně svobodný ZO, ročně až 300 lodí z Jap.

- **Závěrečné represe**

- 1616 evropské lodě pouze na Hirado a Nagasaki
- 1624 zákaz příjezdu španělských lodí
- 1635 zákaz výjezdu i návratu Japonců
- 1639 zákaz příjezdu portug. lodí
- 1641 Holanďané na Dedžimu